

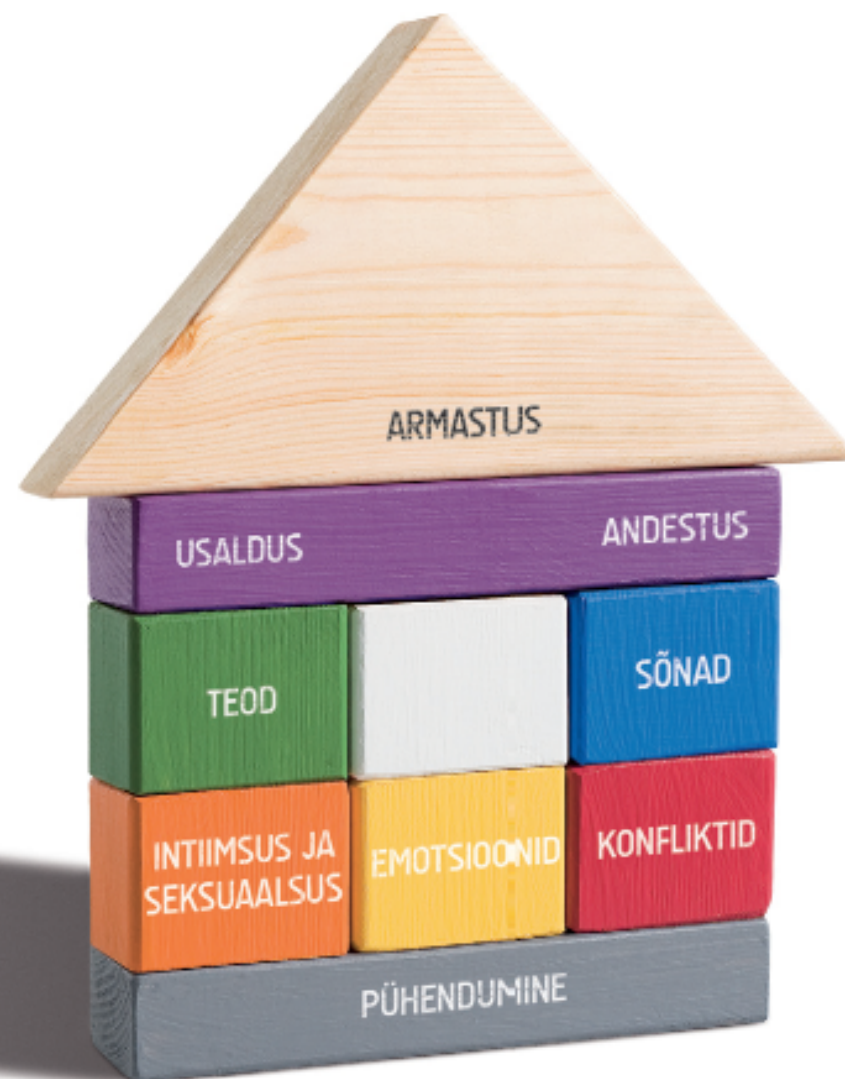
PAARISUHTE EHTUSKIVID

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Perekeskus

PAARISUHTE

EHTUSKIVID

Sõnad

SISUKORD

- Kõnelemine ja kuulamine – tee lähedusse
- Mis on kommunikatsioon?
- Kõnelemise tasandeid
- Kuidas kõnelen?
- Vestlus iseendaga
- Kõnelemise takistusi
- Kuulamise tasandeid
- Soovi kuulata
- Arenda oma kuulamisoskusi
- Kontrolli, kas kuulsid õigesti
- Head sõnad avavad kõrvad
- Silmast silma

ÕPETUSSÕNAD 25:11

”Õigel ajal räägitud sõnad on otsekui kuldõunad
hõbevaagnail.”

KÕNELEMINE JA KUULAMINE – TEE LÄHEDUSSE

- Lähedus eeldab suhtlemist
- Regulaarne vestlus hoiab suhet avatuna
- Mõistmine eeldab kuulamist
- Ühiste asjadega tegelemine ei õnnestu ilma kõnelemise ja kuulamiseta

MIS ON KOMMUNIKATSIOON?

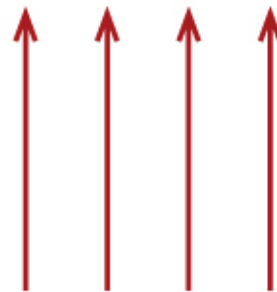
Mina

*Kõnelemise ja kuulamise
takistused*

Sina

*Kõnelemise ja kuulamise
takistused*

Müra / segajad

KÕNELEMISE TASANDID

Sügav vestlus

*"Mind vaevab üks asi.
Sooviksin rääkida sellest, kuigi see pole
mulle kerge."*

**Tunnete ja soovide
väljendamine**

*"Mind rõõmustas, kui sa tegid selle minu
eest ära. Nüüd sooviksin, et tuleksid mu
kõrvale diivanile."*

**Arvamuste
väljendamine**

*"Minu jaoks on tähtis veeta
pühapäev oma perega."*

**Temaatiline
vestlus**

*"Peaksime tegema ostunimekirja.
Mida täna sööme? Kusjuures, käisin täna
hambaarsti juures"*

**Lobisemine
("small talk")**

*"Küll täna on ilus ilm! Tundub, et
kevad hakkab saabuma."*

KUIDAS KÕNELEN?

Kas olen liialdatult vastutustundlik?

- Sina-keel ja meie-keel

Kas ma ei suuda vastutust võtta?

- Passiivi kasutamine ning teiste arvamuste taha peitu pugev

Kas kõnelen ainult iseenda eest?

- Minakeskne kõne

VESTLUS ISEENDAGA

- Mitmed tähtsad vestlused peetakse oma meeles iseendaga
- Need vestlused mõjuvad meile eri viisidel:
  - Oma mõtted selginevad
  - Soovime rääkida oma mõtetest ka abikaasale
  - Arusaamine, et teatud mõtetest ei soovi abikaasale rääkida
  - Toetume oma tundmustele, tegelikku olukorda selgitamata

KÕNELEMISE TAKISTUSI

Sa nagunii ei mõista.

Sellest tekib järjekordne tüli ja mõnepäevane vaikmine.

Mul ei meeldi see, et hakkad kohe nõudma ja survestama.

Nii raske on alustada vestlust. Viimasest korrast on möödunud kaua aega.

Ärme täna räägi. Mõni teine kord.

Ma ei kannata seda asjade lahkamist ja probleemide üles kaevamist.

Sa ei ole nagunii huvitatud ega taha mind tegelikult ära kuulata.

Kõlab naeruväärselt.

Ma ei soovi sind murelikuks teha.

Vahet pole, mida ma ütlen. See ei kõlba sulle nagunii.

Ma ei oska rääkida. Ma ei tea isegi, kust alustada.

ARUTELUKÜSIMUSI

- Millistest asjadest on sul lihtne oma kaaslasega rääkida?
- Milliseid kõnelemise takistusi märkad endas?

KUULAMISE TASANDEID

- Eri kõnelemise tasandid eeldavad erisugust kuulamist
- Kuulamise tasandid vahelduvad ühe kõrvaga kuulamisest mõistva ja osavõtliku kuulamiseni
- Tähtsa asja puhul võib paluda teisel kuulamisele keskenduda

SOOVI KUULATA

- Kuulamine on valik
- Tähtsaim kuulamise organ on süda
- Kuulamine on viis osutada armastust

ARENDA OMA KUULAMISOSKUSI

Tugevda neid

- Tegevuse katkestamine
- Ligiolu
- Silma vaatamine
- Suu kinni hoidmine
- Kuuldu kontrollimine

Väldi neid

- Samaaegselt rääkimine
- Katkestamine
- Tõlgendamine
- Nõu andmine
- Pidev küsimine

KONTROLLI, KAS KUULSID ÕIGESTI

→ Heakskiitmine (5)

← Täpsustatud tagasiside (4)

→ Täpsustamine (3)

← Tagasiside (2)

→ Sõnum (1)

HEAD SÕNAD AVAVAD KÕRVAD

- Hinnangu andmine teeb meid kurdiks
- Positiivne tagasiside avab meie kõrvad
- Tagasisidet saame anda oma kaaslase:
  - Tegemistest ja oskustest
  - Iseloomuomadustest ja hoiakutest
  - Välimusest ja riietest

ARUTELUKÜSIMUSI

- Mis on sinu tugevus kuulajana?
- Mida saaksid teha, et kuulajana arenedada?

SILMAST SILMA

- Paarisuhe kutsub meid silmast silma vestlusele. Samuti kutsub Jumal inimest Mina – Sina -suhtesse
- Jumal kuulab, kui inimene kõneleb
- Kui Jumal kõneleb, vastab inimene ”siin ma olen”

*Jumal, aita mul rääkida
ning anna mulle kuulvad
kõrvad.*

*Aita mul loobuda lapsikust
ideest, et mu abikaasa loeb
mu mõtteid ilma sõnadeta.*